

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 20,000 korona.

AVAV Egyes szám ára 1000 korona. AVAV

Kiadja:

Debreczen sz. kv. város és a tiszántali református egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2. szám alatt, városnép-épület. Telefonszám: 4.

Debrecen dicsőségét

hirdette az a szép ünnepély, amelyet a református leányközépiskola rendezett, — mert Debreczen nagy fiának szellemét szólaltatta meg.

Csokonainak a sorsa nemcsak életében, hanem még holta után is jellemzően magyar sors, amelyből mindenféle életviszonyunkra tanulságot vonhatunk. Nem az a baj, hogy életében sokat szenvedett; beteg, törekény testű, nyughatatlan lelkű, munkától meg nem szünő embernél másként nem lehet ez. De az a baj, hogy holta után sem helyezték — hajh pedig temetni mi magyarok — szépen tudunk! — arra a magaslatra, amelyet páratlan zsenialitása után megérdemelné.

A magyar ember mindig pártoskodik és a szemben álló pártból a legártatlanabbra is haragszik. Kazinczy, a magyar irodalomnak száz év előtt méltán legnagyobb tekintélye, kegyetlen harcokba került a debreczeniekkel s ellenszenvét kiterjesztette mindenre, ami debreczeni — a Hatvan-utcai temetőben porladó Csokonaira is, akiről a debreczeniek sem akarták elismerni, hogy Arkádiában élt. Ime az egyik jellemző magyar szokás: pártszenvédelemből igazságtalannak lenni, türelmetlenkedni olyannal szemben is, aki nem bánt, vagy nem is bánt.

A Kazinczy nagy tekintélye révén iskolai tanítássá lett, hogy Csokonai durva, pórias, izléstelen. Nem is alaptalan ez a vád. Am Shakespeare-től Arany Jánosig mennyi póriaságot, izléstelenséget találunk, ha épen ezt keressük. A poéta nem azzal lesz romboló hatásúvá, hogy itt-ott átugrja a finom modor szabályait, hanem azzal, ha — bármily választékos szavakkal — erkölcselenséget népszerűsít.

Csokonai diákos mókái, s néhol alantas szólásai bizonyára megrovást érdemelnek, de a legnagyobbak közt is nagyok sorából őt ki nem állíthatják. Az egy Petőfi kivéve, mind e mai napig senki sem multa felül szerelmi lírában s a komikus eposzban egyedül Arany János érte utól.

Azonba: — s itt van a magyarság szomorú büne — mi olyan könnyen megnyugszunk abban, ha a mi fájtánkról, a mi vérünk-ről rosszat hirdetnek. A külföldön — egy pár nagyon is hangosnak kivételével, aki legtöbbször csak növeli az ellenszenvet — rendszerint félrehuzódunk és nem akarjuk vagy nem merjük cáfolni a magyarságról táplált igazságtalan itéletet. Sokszor — most is van alkalmunk tapasztalni — maguk a magyarok is odaállanak tódítani a rólunk szóló rossz vélemény s versenyt gyalázzák a magyarságot legnagyobb ellenségeinknél.

Közelebbről Debreczenről is,

magáról erről a jó magyar városról, közállapotairól, műveltségi viszonyairól sok igazságtalan vélemény van elterjedve szerte a hazában, sőt e város lakosságának egyes rétegeiben is. Mi pedig jámboran tűrjük és nem merünk keményen szembe szállni a bántalmazókkal, engedjük, hogy a kedvezőtlen hullámok magasra csapkodjanak a fejünk felett. Pedig érezhetnők, hogy sok minden hibánk mellett sem vagyunk hátrább valók azoknál, akik a kisebbsítésünkben kéjelegnek.

Csokonai nagyszerű költészetét népszerűsíteni, csodálatos szépségeit közkinccsé tenni egyik legfontosabb kulturmissziója Debreczennek. De nemzeti kulturmissziója is, hogy Debreczen egyéb nagy értékét se engedjük véka alá rejteni s merjünk büszkén rámutatni azokra a komoly érdemekre, amelyeket ez a város és lakossága a magyar nemzet s ennek útján a nyugateurópai polgárosultság szolgálatában száz esztendőknél át becsületes munkájával szerzett.

hagyja 65 millió aranykoronában. Ezek az adók teljes mértékben a városi lakosságot sújtják, mert a falusi lakosság mindazokat a szükségleteket, amelyek e két adó alá tartoznak, nagyrészen maga állítja elő. Ezeknek a terheknek leszállítását kéri a kongresszus.

A kongresszus az illetékek, különösen az örökösödési illetékek emelését kéri.

A létszámcsoökkentés ügyében a kongresszus arra az álláspont-ra helyezkedett, hogy a városoknál nem lehet több tisztviselőt elbocsájtani, legfeljebb a munkaidőt lehetne fokozni, ami azonban már a legtöbb városban, így Debreczenben is megtörtént. Az adminisztráció egyszerűsítésétől lehetne némi megtakarítást várni, de ezt először a központi kormányzatnál kellene kezdeni.

Kéri a kongresszus, hogy az adminisztráció egyszerűsítésére vonatkozó szabályrendeletet a belügyminiszterium készítse el, de erre nézve hallgassa meg a városok országos kongresszusát is. Különösen az adóigazgatás szervezetét kell minél előbb egyszerűsíteni, mert a vallomások, nyilvántartások és egyéb adminisztrációs költségek annyira elfoglalják az adózók idejét, hogy nemsokára odajutunk, hogy kenyérkeresetre nem marad az adózónak ideje.

A tisztviselők fizetésrendezése szintén elintézésre vár. A kormány részéről ugyan állítólag történtek már nyilatkozatok, amelyek szerint a kormány a békebeli fizetés 40—60 százalékát fogja megadni a tisztviselőknek, de erre vonatkozólag pozitívum még nincs. A kongresszus kéri, hogy a tisztviselők fizetését az 1926. év második feléig a kormány a békebeli fizetés 60—100 százalékára emelje fel. Általános közgazdasági érdek kívánja ennek a kérdésnek a rendezését, amennyiben a munkásság a tisztviselők fizetésének rendezésével igénye jobban kielégülést nyer, mivel a tisztviselők fizetése és a munkásság bére szoros nexusban van egymással. — Azoknak a rétegeknek, amelyek fogyasztanak, — fogyasztási képességüket növelik és ez a nagyobb fogyasztási lehetőség a békebeli állapotokat hozza vissza. Bár az adóterheket a tisztviselőnél a békebeli adóterheknek ötszörösére emelték, a fizetésük ezzel szemben a békebelinek csak egy hatodrésze.

Kérte a kongresszus, hogy azokat a rendszeres békebeli segélyeket, amelyeket az állam a városoknak folyósított, a békebeli értéknek megfelelően adjon ezúttal az állam. Így a háború előtt Debreczen 65 ezer aranykoronát kapott, amelynek a mai értéke 1000—1100 millió koronát tesz ki.

Kérte a kongresszus, hogy a városok jövedelmét, így a követ-

A nemzetgyűlés elhatározta a tizenhatórás üléseket

Budapest, április 10. A nemzetgyűlés ma tovább tárgyalta a szanalási javaslatokat.

Napirend szerint a nemzetgyűlés döntött a 16 órás ülésekre vonatkozó indítvány felett. A nemzetgyűlés 127 szavazattal 33 elenében elfogadta a javaslatot s így az ülések reggel 7 órától délután 2 óráig s délután 3 órától éjjel 12 óráig tartanak.

Rassay Károly tiltakozó felszólalása után a szanalási javaslatokhoz Nagy Vince szólalt föl.

Amikor Nagy Vince felállt, óriási zaj keletkezett, különféle felkiáltások hangzottak el és az egységes párt nagy része felállt s kiment a teremből.

Végül az elnök rendet teremt, mire Nagy Vince hosszasan beszél a javaslat ellen, helyteleníti a kormány politikáját, az eddig követett gazdasági politikát. A kölcsönt elkésztettek, összegét kicsinynek tartja. — A kormány a dolgozó osztályokat sújta s csak a földbirtokot védi. A miniszterelnök a kisententelek nagy ellenértékeket adott. Beszél a Franchet d'Esperayféle fegyverszünetről és a Diaz-féle egyezményről. Régi politikai viselkedését mentegeti és magyarázza. Helyteleníti a Romániával kötött megállapodást.

Folytonos közbeszólások, megismétlődő zaj és elnöki figyelmeztetések közt folytatta Nagy Vince beszédét, amelyben a román megegyezésre tér ismételtén vissza s ennek során azt mondja, hogy a megegyezés díja, hogy a román kormány hajlandó visszadni Bethlen miniszterelnök elközbott birtokait. (Nagy zaj.)

Délután háromkor még mindig folytatja beszédét Nagy Vince, aki az emigráció likvidálását követeli s végül az államforma kérdésével foglalkozik. A javaslatot nem fogadja el.

Daruváry Géza és Korányi Frigyes báró felszólalása után, akik Nagy Vince állításait cáfolják és a miniszterelnökre tett megjegyzését aljas rágalomnak nevezik, Benedek János szólal föl, aki a javaslatot szintén nem fogadja el.

Puky Endre a javaslat mellett érvel. Magyarország felsegítése kontinentális érdek. Elkövetkezik még Trianon revíziója. Vissza kell térni a normális áru és személyforgalomnak.

Baross János a javaslat ellen beszél, azt nem fogadja el.

Az elnök napirendi indítványának elfogadása után az ülés 9 órakor ért véget.

A városok kongresszusa a városok terhének könnyítését kívánja.

A városok országos kongresszusa a múlt héten gyűlt össze, hogy foglalkozzon a szanalási javaslatokkal s megtegye rá észrevételeit. Debreczen város részéről dr. Vásáry István tanácsnok vett részt a kongresszuson s annak lefolyásáról a városi tanács mai ülésében számolt be.

Kívánja a kongresszus — mondotta Vásáry István, — hogy a gazdasági élet minden vonalon szabadíttassék fel. Mindazon intézményeket, amelyeknek létezését a rendkívüli viszonyok és idők tették szükségessé, szüntessék meg. Így többek között kívánja a kongresszus a Devizaközpontnak, kiviteli és behozatali hatóságoknak, árvizsgáló bizottságoknak, de különösen a lakásbivalatnak sürgős megszüntetését.

Követeli a kongresszus a terhek arányosítását. A költségvetési tervezet a városok lakosságára

sokkal nagyobb terheket ró, mint a községek lakosságára.

Az állam mindazokat a terheket, amelyek a városokat érdeklik a szanalási javaslatban fel-emelte. Így például a házadót 55 millió aranykoronában állapították meg, ami két és félszeresével nagyobb, mint a békebeli adó és másfélszeresével nagyobb, mint a földadó, viszont a lakbér emelése csak 50 százalékkal történhetik s így a városi háztulajdonosokra ötszörös terhet ró a tervezet. — Ilyen körülmények között szó sem lehet építkezésről.

Magoss György dr. polgármester: Nemhogy építkezésről nem lehet beszélni, hanem a háztulajdonosok még megszöknek a házaiktól.

Lényegesen emeli a tervezet a fogyasztási adót is, amit 47 millió aranykoronában állapít meg, de a forgalmi adót érintetlenül

vámot — aranyparitásra emelje fel az állam. A tisztviselői létszámszökkenésre vonatkozólag pedig azt kérték, hogy a végkielégítés összegét a kormány előzetesen és kamatmentesen adja kölcsön a városoknak.

A városok kongresszusa foglalkozott a laktanyák bérének kérdésével is és kérte, hogy a kormány a béreket a békebeli értékben, — aranykoronában állapítsa meg és olyan arányban, mint ahogy a lakberek emelkednek, azt is emeljék. Kérte a kongresszus a kormányt, hogy tartózkodjék attól, hogy ellenszolgáltatás nélkül vegyen igénybe városi vagyonokat, — mint például Debreczenben a Közkórház, a DMKE, a rendőrség palotája, ami 100 milliárd korona értékű vagyont jelent. Végül arra figyelemmel, hogy a javaslat azt mondja, hogy a teljesítő képesség erejével fogja a kormány csak az állami feladatokat viselni, amiből az következik, hogy csomó állami feladatot az állam áthárít a városokra. A kongresszus már most tiltakozik az ellen, hogy a kormány új feladatokat róhasson a városokra.

Kéri végül a kongresszus, hogy a föld-, ház- és társulati adók községi adóalapot képezzenek és hogy minden kérdésben hallgassa meg a kormányt a városok országos kongresszusát.

Svájci diákok Debreczenben

Megemlékeztünk már arról, hogy a Bethlen Gábor Kör meghívására és vendégeként több svájci diák, főiskolai hallgató jön Debreczenbe.

A vendégek, tizenkét svájci fiatal ember és négy budapesti főiskolai hallgató tegnap délután megérkezett. — A vonatnál a Bethlen Gábor kör elnöke és a szenior fogadta és Erdős Károly dr. lelkészkepzőintézet igazgatóval megbeszélte őket.

A svájci és budapesti vendégek debreczeni vendégszerető családoknál nyertek elhelyezést.

A tegnapi nap folyamán megtekintették a kollégiumot, a Nagytemplómat és a városnak több nevezetességét. Meg akarták tekinteni a Rákóczi harangot is, de az idő már későre járt, erre nem jutott alkalom.

Ma délelőtt fél 9 órakor a kollégium előtt gyülekeznek, ahonnan ki- mennek a Nagyerdőre s megtekintik az egyetemet Siposs János lelkész, a központi lelkészi hivatal vezetőjének kalauzálása mellett.

A vendégek az egész napot Debreczenben töltik, ahol a várost, a magyarságot akarják tanulmányozni.

Este a Bethlen Gábor Kör a diákokat vendégeikül látja, ahol szeretet- vacsorát rendeznek tiszteletükre.

Debreceni iparosok szállítják a városi alkalmazottak egyenruházatát.

Debreczen városának több, mint háromezres olyan alkalmazottja van, akiket egyenruhával, cipővel kell ellátnia. A tanács pályázatot is írt ki a ruhaneműek szállítására, amelyre számos pályázat is érkezett be. Az ajánlatokat tegnap délután bontották fel és a városi tanács mai ülésén foglalkozott az ajánlatokkal, amelyeket dr. Vass Károly tanácsnok terjesztett elő. A cipők szállítására, amelyekből körülbelül 200 párra van szükség, Szalkay Sándor és Klein Lajos társas-cég tették a legelőször ajánlatot, akik a bemutatott minta szerint prima boxbőröbű krupon-talppal készített cipőket 230 ezer koronáért hajlandók szállítani. A tanács Szalkay és Klein céget bízta meg a cipők szállításával.

Kifogástalanul fest
Hrabéczy
mos
tisztít
Széchenyi-utca 18.
Telefon : 3-23.

Nagyobb tiszteletet a kálvinista ünnepeknek

A debreczeni kálvinista lelkészi kar hosszú beadványt intézett a presbiteriumhoz, amelyben rámutatott arra, hogy Debreczenben, a kálvinizmus főszékében nem tartják elég tiszteletben a református ünnepeket. Rámutatott a beadvány arra, hogy az irodalmi társaságok vasárnap déli előtti órákban, az istentisztelet idején tartják felolvasásaikat és így elvonják a lakosság egy részét az istentisztelet látogatójától. Kifogásolja a beadvány azt is, hogy az országos vásárok vasárnapra esnek és az adás-vétel zajja, a nyitva levő üzletek zavarják a vasárnap ünnepi hangulatát. Legjobban kifogásolja azonban a beadvány azt, hogy a reformátusok legnagyobb ünnepeit, nagypénteket nem tartják elég tiszteletben. A presbiterium magáévá tette a beadványt és azt megküldötte a városnak, hogy a város is indítson akciót a refor-

mátus ünnepek nagyobb tiszteletben tartására.

A jog- és pénzügyi bizottság ma délutáni ülésén foglalkozott a presbiterium átirata kapcsán a lelkészi kar panaszos beadványával.

A jog- és pénzügyi bizottság azonban megállapította, — hogy nincs módjában az irodalmi társaságokat megakadályozni a vasárnap délelőtti felolvasások tartásában, viszont az országos vásárokat sem lehet más napon, — mint vasárnap tartani, mert a környékbeli nép akkor ér rá bejönni Debreczenbe. A nagypéntek kellő megünneplését azonban szükségesnek tartják a városházán is, ahol nagypénteken nem is fognak hivatalos órát tartani és átirattal fognak fordulni a többi hivatalokhoz, hogy ne tartsanak nagypénteken hivatalos órát, — máriszt a kereskedő világhoz is, hogy üzleteiket nagypénteken zárva tartsák.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara az egyenlő teherviselésért.

E hó 8-án a debreczeni kereskedelmi és iparkamara illetékes szakcsoportjai tárgyalták a szanalási javaslatokat, amelyeket Radó Rezső dr. főtitkár ismertett nagy tudással, mélyreható tanulmányokra valló, széles vonalú s a kérdés minden vonatkozásaira kiterjedő előadásban.

Beható tárgyalások után az értekezlet fölrátot fogadott el, amelyben a kamara rámutatott arra: mindenkinek tisztában kell lenni azzal, hogy súlyos terheket, áldozatokat kell vállalni, de viszont a teherviselésnek egyenlőnek kell lennie. Sajnos, a törvénytervezet nagy hiánya, hogy az egyenlő teherviselés elve nem érvényesülhet abban.

Igy a földadó hozamát 33 millió, a házadót a kincstári részesedéssel együtt 55 millió koronában állapította meg, amely olyan terhet ró a háztulajdonosokra, amelyet el nem bírnak.

A kamara a következő kívánásokat terjesztette elő:

1. A felhatalmazási törvényben tervezett új adóterhekkel kapcsolatosan állítsák helyre a szabarforgalom és töröljék el a háborús korlátozásokat, szüntessék meg a gazdasági élet erőinek szabad érvényesülését gátló intézményeket, mert gazdasági szabadság, a Devizaközpont átforgalmazása és az Arvizsgáló Bizottság megszüntetése nélkül a kereskedelem és ipar nem fogja bírni a viselőre terheket.

2. A jövedelmi- és vagyonadó mindaddig, amíg nem lesz elrendelve az arany mérleg felállítására, vetessék ki papirkoronában, vagy alkalmazassék olyan átszámítási kulcs, mely az aranykoronának mostani valószínűs értékehez közelebb áll.

3. Megfelelő intézkedés szükség-

Az egyenruhák szállítására öt ajánlat érkezett be, amelyekből a legfigyelemre méltóbb három debreczeni kisiparos: Soós András, Csorba János és Mayer Ferenc ajánlata, akik ugyan valamivel drágább árat számítottak, ezzel szemben azonban a legfinomabb lenyagból készítenék el a ruhákat, amelyek két évig is eltarthatnak. Egy ruhát 425 ezer koronáért szállítanak a városnak. Miután a tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy első sorban debreczeni iparosokat bíz meg a szállítással, a ruhák szállításával a Soós, Csorba és Mayer céget bízta meg.

ges, hogy a jövedelemadó kivételénél a földből származó tényleges jövedelmek vétessenek figyelembe, úgy, amint ez a kereskedelmi és ipari foglalkozást üzőknél megtörtént.

4. A vagyonadó pótlék a vagyonok aranyértékben való összehasonlítása alapján állapítsák meg.

5. A földadó hozama lényegesen emelendő lenne.

6. Emelendő lenne lényegesen az örökösödési és ajándékozási illetékek tétele.

7. A kereskedelmi és ipari üzemek vagyonváltására vonatkozó újabb rendelkezések ejtessenek el s a vagyonváltás eredeti rendelkezései maradjanak hatályban.

8. A részvénytársaságok és szövetkezetek újabb vagyonváltása elhagyandó lenne.

Az egyenlő elbánás elvébe ütközik, hogy a kereskedelmi és ipari vagyonváltás revízió alá kerüljön, ellenben a földbirtok vagyonváltásának revíziója elmaradjon.

9. A forgalmi adózás rendszere átalakítandó az osztrák fázis rendszer mintájára.

10. A fogvasztási adók terhe csökkentendő lenne.

11. Az önálló városi jövedelemadó helyett a létező adók pótlékolandók.

12. A lakások és üzlethelyiségek szabadba tétele halasztassék el arra az időre, amikor az építkezések révén elegendő lakás és üzlet fog rendelkezésre állani.

A kamara felterjesztését megküldötte a pénzügyminiszternek, a miniszterelnöknek, a kereskedelemügyi miniszternek és a kereskedelmi és ipari kérdések iránt érdeklődést tanúsító nemzetgyűlési képviselőknek.

Felemelték a vízdíjakat.

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután tartott ülésén Rimanóczy Béla, a világitási vállalat igazgatója terjesztette elő a vízdíjak felemelése iránti kérelmet. A vízművek költségvetésének összeállításánál megállapították, hogy a szénárak, munkabérek annyira felemelkedtek, hogy a jelenlegi vízdíjak mellett a vízmű vállalat nagy deficittel volna kénytelen dolgozni. Ezért a vízdíjak jelentékeny emelésére van szükség, de fel kell emelni a vízmérő órák bérét is. Az új órábérek és vízdíjak a következők: 13 milliméteres vízmérő óra bére

12,000 korona, 22 mm.-es óra bére 18,000 korona, 100 mm.-es óra bére 120,000 korona. A víz díja köbméterenként 2000 korona, ahol pedig vízmérő óra nincs, lakrészenként és évenként 15,000 korona. A vízdíjak takarékkoronában, minden hónap utolsó napján érvényben levő árfolyamon fizetendő.

Szell István.

Megemlékeztünk lapunkban arról, hogy Szell István március 15-én töltötte be kántori működésének 50-ik évét. Barátai és tisztelői jó kívánságokkal halmozták el akkor a most is fiatalos erővel duzzadó és ezzel az erővel fardhatatlanul fungáló férfit.

Tegnap délelőtt Uray Sándor moderátor, Siposs Imre közp. lelkészi hivatalvezető, Nagy András kántor, Szabó Lajos kántor és Ujváry József egyh. tisztviselő, mint küldöttség jelentek meg Szell István lakásán. Uray Sándor szeretetteljes szavakkal üdvözölte Szell Istvánt, aki ötven év alatt az örömök mellett sok megpróbáltatásokon is keresztül ment. Különösen az utóbbi években, mikor felesége betegsége miatt nyugtatlanul állt, Előttünk áll nem mint egy elcsüggedt ember, de aki most is kész dolgozni, aki példa lehet az ifjak előtt. A szó elhangzik s hogy valami marandó emléke legyen a mai napnak Uray Sándor az új énekeskönyv egy nagy alaku kiadását nyújtotta át. Belső lapján ez a felírás van: A mi kedves Szell Pista bátyáknak, annak emlékére, hogy immár 50 esztendeje áll az Isten-ország szolgálatában. Igaz szeretettel debreczeni szolgatársai, 1924 ápr. 9. Uray Sándor, moderátor.

Szell István megalottan válasszolt az üdvözlésre és szeretettel fogadta az ajándékot. Kívánsága mindenkihez az, hogy ötven évig szolgálhassa az anyaszentegyházat. Még néhány percig felelevenedtek a multnak kedves emlékei a beszélgetés során s aztán elhagyva a kedves hajlékot, belépünk a mai emberek közé, hol öröm és bánat várakozik reánk.

Kardos Albert a kassaiak Csokonai-ünnepélyén.

A kassai, s általában a felvidéki magyarság legjelentősebb lapja, a Kassai Napló magyar kulturiklusának egyik ülését Csokonai emlékének szentelte. Az ünnepségre Debreczenből hívtak felolvasót, dr. Kardos Albertet, a Csokonai-kör főtitkárát, az érdemekben gazdag, kitűnő irodalomtörténészt, hogy ezzel is kifejezésre juttassa a széttagolt magyarság kulturális egységét. — Dr. Kardos Albert „Csokonai és Kazinczy” címen tartott felolvasást, melyben a két költő baráti és irodalmi közösségén kívül a két nagy magyar kulturális város: Debreczen és az elszakított Kassa szellemi kapcsolataira is rámutatott. — A felolvasást nagyszámú és előkelő közönség hallgatta és tapsolta meg. Jóformán Kassa egész művelt magyarsága jelen volt, szép példáját adva annak, hogy a felvidéki magyarság pártáryalatra és felekezetre való tekintet nélkül össze tud fogni, ha igazán magyar ügyről van szó.

A felolvasás után Faragó Ödön, a Debreczenben is ismert kiváló színész, a kassai színész volt igazgatója Csokonai legszebb verseiből szavalt rendkívül hatással. Az ünnepségnek erkölcsileg talán legszebb mozzanata volt a kassai keresztény-szocialista iparosok énekkarának a részvétele. A pompásan összetanult énekkar készséggel sietett az ellentétes pártállású Kassai Napló segítségére, hogy Csokonai „Remény” ének elénkélésével emelje egy magyar irodalmi ünnep sikerét.

Az Egyetértés telefonszáma: 4

HIREK

Napi rend:

Április 11., péntek, róm. kath. Fajdalmos Szűz, protestáns Leo. Nap. Napkelte 5 óra 21 perc, napnyugta 6 óra 12 perc.

Nyári eső áprilisban. Furcsa időkkel élünk. Április közepe felé sietünk. A hivatalos, naplári tavasz régen elmúlt s még mindig fűtött szobában tanyázunk és künn télikabátokban didergünk. A nap is csak elbőve s felösen meri egy-egy sugarát a felhőtakaró egy-egy kicsiny nyílásán a földre röpteni, hogy hamar visszaszívja megint és felettünk megúd fakón, szürkén borúva sötétlik az égbolt. És az eső esik, esik, esik. Tegnapra újat produkált megint az időjárás. Délben sűrű, nagycseppes nyári meleg esőt küldött az agyonáztatott földre, majd jéggel tarkázta az esőt, borsószemnyi jégszemekkel, amelyek sűrűn kopogtak a földön s ugráltak fölfelé a kemény kövezetről, hogy pár perc múlva vízzé olvadjanak és belevesszenek a sárba. Délután folytatta az idő a nyári komédiát, mennydörögni kezdett. Így játszott az idő nyarat... de melege nem hozott. Este megint be kellett fűteni. Hideg volt. Nem is tavaszi hűs, hanem télvégi hideg.

Dr. Baltazár Dezső püspök előadása. Április 11-én, pénteken, délután 6 órakor az oratóriumban tartja meg dr. Baltazár Dezső püspök első amerikai útjának folytatásos előadását. Közreműködnek még Szabó Lajos kántor, aki egyházi műnekeket ad elő orgonakísérettel s Farkas László theologus szavall. Minden érdeklődőt szeretettel fogad a Templomegyesület. Belépti-díj nincs. Önkéntes adományokat szeretettel fogad a Templomegyesület.

Kinevezés. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Kóródy István pénzügyi tanácsost a debreczeni m. kir. pénzügyigazgatásnál pénzügyi főtanácsossá nevezte ki a VI. fizetési osztályba. A kinevezés igen kiváló tisztviselőt ért megérdemelten, aki mint ember is kiváló. A társadalmi életben kedvelt férfi, aki kedvességével, rokonszenves egyéniségével igen sok barátot, tisztelőt szerzett. Kinevezése épen ezért nagy örömet keltett s ez alkalomból igen sokan keresték föl őszinte jó kívánataikkal.

Rendezik a Kálvin-teret. A városi törvényhatósági közgyűlés még a múlt évben elhatározta, hogy a Kálvin-teret köveztetésére behozatja és a teret befásítja, ami azonban mindeddig nem történt meg. A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén elhatározta, hogy a műszaki ügyosztályt felhívja a Kálvin-teret legsürgősebb rendbehozatalára.

György Loránt volt földművelési ügyi miniszter Debreczenben. A Luther Szövetség e hó 13-án, virágvasárnapján, d. u. 5 órakor vallásos-estélyt rendez, amelyen György Vilmos, az elhunyt költő pap fia: György Loránt volt földművelésiügyi miniszter lesz az előadó. Az előkelő evangélikus vendég érkezése bizonyára nagy közönséget fog az estélyre vonzani. A teljes műsort szombaton közöljük.

Ha feledhetlent akar látni, nézze meg Somlay Arthurt pénzteket, szombaton és vasárnap.

Hódolat Csokonai emlékének.

A református leányközépiskola ünnepe a színházban.

Valóban, ünnep volt és nem megszokott iskolai produkció: csodálatosan színes forgatag, üde és bájos, mint a tavaszi napsütés. E szomorú napok ezernyi gondja és bánata közepette jóleső megnyugvás, hitel és reményt adó álom, amelynek hangulata még sokáig fog élni szíveinkben. A beszámoló szinte úgy érzi, hogy költeményt kellene róla írnia; és a szereplő kislányok-nagylányok talán megboesájtják, ha első sorban nem róluk, hanem az ünnepély háttérben szerényen megvonnuló tanáraikról és iskolájukról szólnak. Erről a nemes intézetről, amely idestova ötven éves múltjára tekinthet vissza, jó és rossz napokra, amikben annyi minden kélt és enyészett, csak egy maradt változatlan minden viharok dacára is: az öreg Dóczy-iskola szelleme, amely eleven valóság gyanánt él és fog élni Debreczen urinőinek lelkében. Bizonytalán ez a kötelező és követelő mult dolgozik a mai Dóczy tanító-munkásaiban is; és ad nekik erőt és kedvet, hogy szorosan vett tanítói kötelességük mellett, a megélhetés irtózatos gondjai dacára, nemes lelkesedéssel végezték a mai ünnepély létrehozásának orvosi munkáját is. A legtöbb elismerés kétségkívül őket illeti; a néma szereplőket, akik könnybeborult szemekkel nézték ma végig sok heti aggodásuk és munkájuk gyönyörű beteljesülését, elismerést nem kérve és nem várva senkitől.

A páratlan Tili nénié, a soha nem lankadó Konrad Teréz és Mátéfi Mária főrendezőké a siker oroszlánrésze; egy csipetnyivel több talán, mint a többieké, akik velük együtt fáradoztak; de hogy csakugyan művészt tudtak produkálni, hogy a kislányok-nagylányok egész otthonosan mozogtak a színpadon s játékaikban nyoma sem volt a dresszírnának, az elvihathatatlanul Ch. Perczel Karolának és Halassy Marikának köszönhető. Ők ketten intézték a „művészi” vezetést, meghatározó szeretettel és türellemmel, mintha őket is megszállta volna a paedagógus-lelek.

Az ünnep középpontjában a Dorottya állott, ez a „furcsa világi verszet”, aminek legtöbbször talán — csak a címére emlékezünk már. Most feltámadt a színpad deszkáin, elevenebbül, mint maga az eredeti költemény; és láttára olyan gondolat szomorított el bennünket, amelyik a költői lelkü, végtelenül szerény „színpadra alkalmazónak”, Péterffy tanár urnak, bizonyára egyetlen rossz perccel sem szerzett: hogy milyen kár, hogy csak mi gyönyörködhetünk benne!

Hogy marad majd örökre „iskolai produkció”, ahelyett, hogy „igazi” színészi produkcióvá lenne, amint megérdemelné.

A főszerepet Tóth Lenke VI. o. növendék adta igaz művészettel, bár bájos fiatalosága természetesen utközött elő a vénkisaszszony orcája alól. Méltó partnerre volt Opor szerepében Timai Kató, már családi tradíciók alapján is színész talentum. S az olimpiai istenek is meglehettek elégedve megszemélyesítőikkel: Venusz, Amor és Hymen, akiket Huszár Ilonka, Havas Éva és Nánássy Sárka jelenített meg. Kölcsey Klárika Karneval hercege pompázatos szép és szépbeszédű jelenség volt.

Száz leányka lejtette a körű táncokat a reflektorok fényében: gyönyörű virágos kert volt a színpad s a virágok között ott voltak az iskolától már bucsúvett virágszálak is: Baltazár Éva és Izuka, Budaházy Irén, Galánffy Ilona — akik elhozták képeiket javát, hogy hajdani iskolájuknak bemutathassák hálaikat.

Szavay Gyula „Kislányok-nagylányok” c. páros jelenetét, amelyet egyenesen a Dóczynak írt a költő, Achermann Gita, Lakatos Gizella, Mittermayer Magda adták elő ügyesen.

Csokonai verseket mondtak el Kardos Ilona és Décsy Amália, az előbbi Lila, az utóbbi Vitéz szerepében.

Az énekkar is méltán vette ki részét a sikerből, a Tihanyi ekkorhoz és a Reményhez c. Csokonai-dalok előadásával, Horváth Károly intézeti énektanár betanításában és vezetésével; míg a katonazenekar a tánc- és felvonások közti zenét szolgáltatta.

Zárószámul Endrődy Sándor Anahroni dalát adták elő Tóth Klára, Kulcsár Margit és Pap Kató.

A fényes sikerű ünnepély újabb dicsőséges emléke lesz a Dóczy-gimnáziumnak s ország-világ előtt bizonyítéka annak a lelkes nevelői munkának, amely az intézetnek bizony-bizony igen ósdi, szűk és szegényes falai között lankadatlanul folyik. Vajha ösztönzést is adna Debreczen polgárainak: megtalálni a módot, megadni a lehetőséget, hogy az ország legrégebbi nőnevelője testben is megújulva és felfrissülten nevelhetné a derék magyar bölcsőnyokat az elkövetkezendő újabb ötven év során.

Az ünnepélyt különben ma délután rendez helyiárok mellett megismétlik. Nehány jegy még kapható Springer könyves boltjában.

Felir a város a gyógyszerészeti tanfolyam felállítására érdekében. Az országos gyógyszerész egyesület debreczeni csoportja már a múlt esztendőben akciót indított, hogy a népjóléti miniszter a debreczeni egyetemen állítsa fel a gyógyszerészképző tanfolyamot, mert ezt úgy a környékbeli ifjúság, mint más fontos nemzeti és gazdasági érdekek is szükségessé teszik. Akkor azonban a népjóléti miniszter nem teljesítette a kérelmet. A gyógyszerész egyesület most újból hasonló felirat felterjesztése végett intézett kérelmet a városhoz, amelyet ma délután tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság, amely elhatározta, hogy a gyógyszerészeti tanfolyam felállítására végett feliratot intéz a népjóléti miniszterhez.

Elkészült az új városi zászló. Megírta már az Egyetértés, hogy a város zászlói, amelyeket a városháza ormára szoktak kitézni, a több, mint husz esztendő használat alatt annyira tönkrementek, hogy ma már nem lehet a zászlókat javítani sem. A tanács el is határozta, hogy új zászlókat csináltat. A kék-sárga zászló el is készült és azt a városi tanács mai ülésén mutatta be dr. Vass Károly tanácsnok. A két méter széles, három méter hosszú zászló egymilliókétszáz ezer koronába került. A fekete gyászlobogót és a nemzetiszínű zászlót a nagy drágaság miatt egyelőre nem csináltatja meg a város.

Előleptettek a debreczeni m. kir. állampénztárnál. A m. kir. pénzügyminiszter Szakáts Mózes tanácsost állampénztári főtanácsossá, Feldner Áron főtitkár állampénztári tanácsosnak, Mezgan Ferencet és Szász Vilmos I. oszt. tiszteket főtitkárként nevezte ki.

Felmenték a kontósgáti legeltetési díjakat. A városi tanács mai ülésén foglalkozott a kontósgáti legeltetés kérdésével, mert a kontósgáti legeltetés terület elcsatolása miatt kisebb lett és így redukálni kellett a kihajtható állatok számát. Az idén csak 100 tehenet, 100 lovat és 100 juh, vagy kecskét lehet kihajtani a legelőkre. Az új legeltetési díjakat a következőképp állapította meg a tanács. Egy tehen legeltetési díja 100 kg. buza, de ebben benne foglaltatik a kutbér, pásztorbér és a bikabér is. Egy ló legeltetési díja 75 kg. buza, egy juh vagy kecske legeltetési díja 20 kg. buza. A lovak őrzéséről a tulajdonos tartozik gondoskodni. A tehenek és lovak május 1-én, a juhek és kecskék pedig április 20-tól kezdve hajthatók ki a legelőre. Utasította egyben a tanács a városgazdai hivatalt, hogy a kontósgáti kutakat hozassa rendbe.

Adomány a zsidógimnáziumnak. Heim Jozefin urnó, egy jónevű kalapszalonn tulajdonosa, 90.000 koronát juttatott a debreczeni zsidógimnázium részére. A gimnázium igazgatósága és fenntartó hatósága elismerő köszönettel fogadta ezt az adományt, nem csak azért, mert nemeslelkűségről, hanem mert felekezeti elfogultatlanságról tanuskodik.

Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc-terei templomban. Pénteken este egy negyed hét órakor, szombaton reggel 7, délelőtt muszaf ima hitvánnyal fél 11, délután 4 és este fél 7 órakor. — A Kápolna-utcai templomban szombaton reggel fél 8 órakor és délután fél 5 órakor talmudi és bibliai előadás. Az elnökség.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége helyi csoportja tisztelettel értesíti tagjait, hogy hivatalos helyisége továbbra is a Károly kávéházban van. Felkérjük azon kartársainkat, kik tagdíjhátralékban vannak, hogy azt sürgősen rendezzék. Pénztári órák: minden kedden és csütörtökön 7-9-ig és vasárnap délelőtt 10-12-ig. Vezetőség.

Tekintse meg a legújabb fényképfelállítást Liener Béla műteremnek Csapó-utca 1. szám alatti kirakataiban!

HERCZEG ANNA

modellházában
Piac-utca 41.

A tavaszi ujdonságok megérkeztek!

**Női felöltők
Kosztümök
Estélyi
és Szövetruhák
Harisnyák
minden színben!**

MERINO

Posztókereskedelmi Rt.
Lerakata. Piac-u. 49

Tavaszi ujdonságok megérkeztek.

Legnagyobb választék férfi szövet különlegességekben

Kamgarn

Burberry

Kabá lüszterek ben.

Szolid, szabott áruk.

Véres kardpárbaj. Ma este 9 óra-kor kardpárbaj volt a Vivóclub termében. Dr. Geiger Pál terménykereskedő és Kupfer Géza kenyérgyár-igazgató között. A lovagias ügy előzménye két évre vezethető vissza amikor dr. Geiger egy üzleti ügyet a törvényszéken személyi ügyvé főt-t. A törvényes eljárás négy nap-pal ezelőtt fejeződött be és két nap-pal ezelőtt Kupfer a korzón inzul-tálta dr. Geigert. A párbaj első össze-csapásánál Kupfer hevesen támadott és egy elővágást adott dr. Geiger-nek, aki az erős ütés következtében elejtette kardját. A második össze-csapásánál Kupfer a fején egy más-félcéntiméteres vágást kapott. A harmadik menet szintén Kupfer ve-hemens támadásával kezdődött, Gei-ger állandóan hátrált, majd elhaji-totta kardját, földre rogyott és önk-i véletli állapotban ordított: „Jaj a ka-rom”. Dr. Hajnal Dezső vezetésével a párbajt erre beszüntette. A felek nem békültek ki. Az orvosok megá-lapítása szerint dr. Geiger karficia-szenvedést és egynegyed órába telt, míg magához tért.

Ha feledhetlent akar látni, nézze meg Somlay Arthurt pénteken szombaton és vasárnap.

Ne feledje, hogy a Hamletben, a Vasgyárosban, az Ocskay brigadérosban és a Sárga csikóban Somlay Arthur játszik.

Dalestély a Zenedében. Bán Er-zsi folyó hó 12-én, szombaton este fél 9 órakor tartja a Zenede diszter-mében dalestélyét, amelynek műsora a következő: Weber: Kavaitna a Bővös vadász c. operából. Brahms: Immer leiser wird mein Schlummer; Schwesternlein; Vergebliche Ständ-chen; O liebliche Wangen. Reger: Waldesamkeit. Gretschanikow: Wiegenlied. Mahler: Scheiden und Meiden. — Szünet. — Pergolese: Nina. Leoncavallo: Mattinata. Tosti: La Serenata. Kurucz: Grand Café-ban; Ha elér. Csiky: A toronyóra; A kosár. Zongoránál: B. Fábry Irma. Hegedűkíséret: Nádasdy József.

A MANSZ. női énekkarának hang-próbája. A négyzólamú Erzsébet női kar első hangpróbája szerdán volt. A jelentkezők közül, akik aka-dályozva voltak megjelenni, pénteken este 7 órakor a folytatólagos hangpróbán okvetlenül jelenjenek meg. A két szoprán tanulási ideje szerdán este 7-8 között, a két alté pénteken 7-8 között. A tanulás ápr-ilis hó 16-án, szerdán veszi kez-detét.

Ne feledje, hogy a Hamletben, a Vasgyárosban, az Ocskay brigadérosban és a Sárga csikóban Somlay Arthur játszik.

Meghamisította a járlatlevelet. Köz okirathamisítás vétsége miatt vonta ma felelősségre a kir. törvényszék Csösz Bálint hajdubudapesti lakost. — Vádolt a múlt év folyamán járlat-levél nélkül hat darab sertést vett a hajduböszörményi vásáron. De mivel a dísznök nem váltak be, újra el akarta azokat adni, és mivel a ser-téseknek nem volt járlatlevelük, an-nak kiváltásakor a járlatkezelőnek saját nevelésének mondta be a dísz-nókat. Nemsokára azonban kiderült a járlatlevélnek a meghamisítása, miért is az ügyészség eljárást indi-tott Csösz Bálint ellen. A megtartott főtárgyaláson a bíróság vádlottat bűnösnek mondta ki közokirathamis-vétségében s ezért 300,000 korona pénzbüntetésre ítélte.

Ha feledhetlent akar látni, nézze meg Somlay Arthurt pénteken, szombaton és vasárnap.

Az anya öröme az egészséges gyermek. Táplálja gyermekét Meinl Maltin kakaoval.

Zsiros-szódát ivott. Csütörtökön este 7 és 8 óra között a Szé-chenyi-utca 19. szám előtt Gubics Piroška, 18 éves, nyomdászleány zsiros-szódát ivott. A mentők a könnyebb belső sérüléseket szenvedett leányt a belgyógyászati klinikára szállították, ahol azo-nal ápolás alá vették. Öngyilkos-ságot szerelmi bánat miatt kö-vetett el.

Saját készítményű bőröndök, retikülök és finom bőrárak Feuer-mann bőröndösnél, Piac-utca 44.

Felemelték a bérkocsi tarifát.

A békebelli díj nyolcezerszerese az új tarifa.

A bérkocsis ipartársulat kérvényt intézett a városhoz, amely-ben a loárak, a takarmány és kar-bantartási díjak nagy emelkedé-sére való tekintettel a bérkocsi tarifának a békebelli díj nyolce-zerszeresére való emelését kér-tek. A kérvényt ugy a mezőgaz-dasági kamara, mint a kereske-delmi- és iparkamara, de a váro-si előjáróság is pártoló javaslattal látták el. A jog- és pénzügyi bi-zottság ma délutáni ülésén foglal-kozott a bérkocsis ipartársulat ké-relmével és dr. Tóth Emil ta-nácsnok a következő új díjtéle-ket javasolta:

Egyfogatu bérkocsi a város bel-telületén az első félórára 6000 ko-rona, minden további negyedóra-ra 2000 korona. Félnap 18,000 ko-rona, egész nap 96,000 korona.

Kétfogatu bérkocsi díja az első félórára 10,000 korona, minden további negyedóra-ra 3000 ko-rona. Félnap 64,000 korona, egész nap 128,000 korona. A sorompón kívül eső fuvarokért a díjak más-félszerese fizetendő. Ugyancsak másfélszeres díj fizetendő az éj-szakai fuvaroknál is.

A vasuti fuvar díja az állomas-

hoz vagy vissza nappal: egyfo-gatunál 8000 korona, kétfogatu-nál 13,000 korona, éjjel egyfo-gatunál 13,000 korona, kétfogatu-nál 20,000 korona. Az éjszaka nyáren este 10 órától reggel 5 óráig, té-len pedig este 9 órától reggel 6 óráig tart. A kocsi belsejében el nem helyezhető podgyász díja darabonként 1600 korona.

Temetéseknel: temetőbe és vissza a házhoz egyfogatu 16,000 korona, kétfogatu 22,000 korona. Templomba menetellel egyfogatu 22,000 korona, kétfogatu 28,000 korona. Az Augustta szanató-riumba, vagy az egyetemi klini-kára egyfogatu díja nappal 9000 korona, kétfogatu díja 13,000 ko-rona. Minden további negyedóra egyfogatunál 2000 korona, kétfo-gatunál 3000 korona. Éjjel a nap-pali díjak másfélszerese fizet-endő.

A jog- és pénzügyi bizottság hozzájárult a tarifa emeléséhez, de az új tarifa csak akkor fog ér-vénybe lépni, ha a kormányható-sági jóváhagyás leérkezett. Egy-ben átiratot intéz a város a rend-őrséghez, hogy az árszabály ki-függesztését és a kocsik tisztasá-gát ellenőriztesse.

Lezuhant egy kötéláncos és egy asszony a toronymagasan lévő drótról.

Pápa, április 10. Strohschnei-der kötéláncos Szombathelyen szerepelt, majd onnan Pápára ment, ahol végzete utolérte. Pá-pán a sodrony toronymagasság-ban volt kifeszítve. A bevezető mutatóvonalait a szokásos bravr-al végezte és ezután arra vállal-kozott, hogy személyt visz keres-tül a dróton. Akadt egy önkén-tes jelentkező erre a veszélyes utra egy nőben. Nem is volt az

ut közepéig baj, azonban ekkor az egyensúlyozó rudja eltört, erre az egyensúlyát veszített lő-téláncos személyi terhével lezu-hant. A megríadt közönség köré-ből néhányan segítségükre siet-tek és megrémülve látták, hogy az artista súlyos sérüléseivel esz-méletén kívül fekszik. Az utitárs azonban már halott volt. Strohschneider fél óra múlva belső sé-rülései következtében meghalt.

A DKASE clubavató zártkörű es-télye szombaton este lesz megtartva a Royal étteremben lévő clubhelyi-ségben, melyre csak a küldött meg-hívókkal lehet résztvenni!

Hócipők, sárcipők javítását, vulkanizálását készítik Molnár Testvérek műszerészek, Nagytem-plonnál. Telefon 7-27.

Halálozások. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Kiss Sándor református 59 éves, Mohácsi József református 60 éves, Dallos György róm. kath. 1 hónapos, Besenyi Endre róm. kath. 3 hónapos, özvegy Szoboszlai Istvánné református 57 éves, Csuka Antalné református 31 éves.

Szalmakalap ujdonságokban leg nagyobb választék a Kalapüzem-ben. Új kalapok és átforgatások gyári áron, Piac-utca 9.

Hirdetmény. A városi adóhivatal közli, hogy az állami kölesönélőleg befizetéseknek elszámolásának meg-könyvitése céljából a pénzügyminis-terium elrendelte, hogy 1924. évi ápr-ilis hó 14-ik napjáig bezárólag történi befizetéseknek minden 100, egyszáz takarékkorona 110 egyszáz-tíz papirkoronával számítottassék. — Ennek folytán fenti napokon minden befizetett 110 papirkorona az állami kölesönélőleg törlesztésénél 1,0 ta-karékkoronával fog elszámoltatni. Városi adóhivatal.

Ne feledje, hogy a Hamletben, a Vasgyárosban, az Ocskay brigadérosban és a Sárga csikóban Somlay Arthur játszik.

Legolcsóbb bevásárlási hely

FELDHEIM IMRE

Posztóház

Kossuth-utca 6. szám.

hogy az igazgató teljesen mellőzi az operát. Mindössze a Parasztbecsü-lelet adatta elő és vendégszereplővel a Pillangókisasszonyt. A színházi év elején a direktor több operának előadását ígerte. Hol maradt Ca-men, hol a Bajazzók? Hol Tosca, stb.?

Heltai direktorsága alatt igazán meglepően jó operaelőadásokban volt része a debreczeni közönségnek. És most? Pestre kell menni, ha az ember operát akar élvezni. Hát nem lehetetlen állapot ez? Szabad annak megtörténnie, hogy Debreczenben, az ország népességre harmadik városá-ban nem tartanak rendszeres opera-előadásokat? Hiszen, Német-ország sokkal kisebb városaiiban is előadják Wagner könnyebb operáit. Nagyon kérem a direktor urat, szíveskedjék egy pillantást vetni a Deb-reczenél jóval kisebb Miskolcra és azt fogja látni, hogy ott Sebes-tyén Géza igazgató (miúdenesetre a legkiválóbb vidéki direktor) igen ki-váló opera-együttest tart és álla-ndóan ad operát. Hát ha ez a kisebb Miskolcra lehet, miért ne lehetne a nagyobb Debreczenben? Miért nem tette lehetővé a direktor ur, hogy a tél folyamán a Bika-kávéházban koncertező operanékesek megfelelő keretben a színházban is fellépjenek? Az is abszurdum, hogy a színházi ze-nekarban nincs hárfá.

És még valamit. Az elmúlt évad-ban Kardoss direktor vette még ma-gának azt a fáradságot, hogy több-ször fellépett. Az idén, ugy látszik, ezt sem tartja érdemesnek. Hát nem érdemli meg ezt a jó színészt a deb-reczeni publikum?

És ezzel rátértek a színházi mű-sik tényezőjére, a városi színházi bizottságra. Mi van ezzel? Meghalt-e végkép ez a léányzó, vagy csak alu-szik Annyi bizonyos, hogy nem hal-latja szavát, nem érzeti ellenőrző befolyását, nem gondoskodik köte-lességszerűen a műsor kellő színvo-naláról és változatosságáról. Való-ságos „chambre introuvable”. (Igy nevezték 100 évvel ezelőtt a francia képviselőháza, mely nem volt sehol, ha a közszabadság védelméért volt szó.) Volt a közelmúltban egy neve-zetes ellenzéki vezérpolitikus, ki véletlenül mindig ágybanfekvő beteg lett, ha valami kényes politikai kér-désben kellett színt vállalnia. Ilyen-formán vagyunk a nagyérdemű szín-ügyi bizottság ellenőrző és irányító működésével is a direktor művészi politikájával szemben. Arról nem is szólok, hogy tudomásom szerint Debreczennek kulturatáncosnoka is van, akinek talán mégis csak van va-lami befolyása a színházi ügyekre?

De végzem máris hosszúra nyult leveletem. Míg csodálkoztam a jó debreczeni közönség türelmén, melyet a színházi ügyek terén is tanu-sít. Ambátor ezen nincs is mit es-dálkozni. Hiszen ott van a nemes város emében a bárány és a ke-reszt. Ez a szelid bárány sok mind-ent megmagyaráz.

Szerkesztő úrnak tisztelő híve
egy vén színházi habitú.

Ismét éjjeli látogató járt a Kontsek cég üzletében.

Megírtuk tegnap, hogy Kontsek Géza fűszerkereskedő Kossuth-utcai üzletében betörök, vagy jobban mondva éjjeli látogatók jártak, akik ismeretlen uton hatoltak be az üzlet-be és hagyták azt el és ottjártukat mindössze két munkáskabát és egy csomó kiürített szardiniás doboz és likőrös üveg jelezte.

A látogatók csütörtökre virradó éjszaka ismét látogatást tettek a most már kivilágított üzletben s is-mét olyan rejtélyes uton jöttek és tá-voztak, mint előző este és ismét egy csomó kiürített szardiniás doboz és finom italokat tartalmazó, de most már üres üveg volt a látogatás ered-ménye. Most még egy lépéssel tovább is mentek. A kézipénztárt nyitva ta-lálva, az ott levő pénz és az iroda fiókjában levő cigarettákat vették magukhoz.

A rendőrség most nem tudja, hogy tréfás betörőkkel van-e dolga, vagy pedig a két éjjeli látogatás egy ko-molyabb betörés előkészítése — mint egy terepszemle volt e. A nyomozás a betörök után folyik.

Levél a szerkesztőhöz.

Színházi ügyek.

Tisztelt Szerkesztő Ur!
Ígéremhez képest írok már va-lamit b. lapjába. En csak sajnálom, hogy kellemes csevegés helyett mind járt „megrovási kaland”-dal kell kezdenem. Dehát az igazság és a közérdek szolgálata a fő! És nekem erős kifogásaim vannak a színház-gató és a városi színházi bizottság ellen. Ezeket szeretném kitálatni. — Hátha használok valamit?

Kezdem a direktoron. Mondja, a szerkesztő ur, nem tűnt fel önnek, hogy Heltai ideje óta a színházi mű-sor legkevésbé sem kielégítő. Egy-oldalu és hézagos. Mit látunk a szin-padon? Kevés kivétellel örökké ope-rette járja. És mi a mai operette? Táncokkal tarkított rossz víricek so-rozata. Sem finomság, sem szellem, sem mélyebb érzelem. És ezekből a mai operettekben is többnyire csak a silányabbakat adják. Hát miért e ki-ívó egyoldalúság, miért csinálnak orfeumot a szinpadból, miért e si-lány trivilitások kultusza?

De a műsor egyben nagyon héza-gos. Ha már az igazgató reá van kényszerítve üzleti okokból az ope-rette egyoldalú kultiválására, hát miért nem adja elő a régebbi klasz-szikus operetteket? Miért nem láttuk az idén egyszer sem Haquette övök becsü alkotását; Rippet és a Korne-villei harangok? Hol maradtak Of-fenbach csodálatos alkotásai: Hoff-mann meséi, Szécs Heiena, Orfeusz a pokolban, stb.? Miért nem adja Herve mester két remekét: Liliet és a Nebántsvirágot? Miért hanyagolja el a nagy bécsi zeneköltők: Strauss János, Supé és Millöcker alkotásait? Vagy a legújabbak közül miért nem látjuk soha a Végözvegyet, Luxem-burg grófját, Az elvált asszonyt, szó-val Lehar, Fall és Strauss Oszkár legkiválóbb alkotásait? Ha már mindenképpen ujjat akar adni, akkor a legjobb adja. — Silányságokra nincs szüksége sem a színháznak, sem a közönségnek.

Igen erős kifogásom továbbá az,

Arla- és dalestély a városi zenedében

Abrahámsohn Manó és Fischer Henrik budapesti izr. főkántorok a városi zenedében tegnap esti ária és dalestélyére meglepően kevés közönség gyűlt össze. Pedig a hangversenynek sokban sikere volt: Fischer érces, zengő tenorja és Abrahámsohn meleg, erőteljes basszusa feltűnést keltett. A műsor általában nivós: értékes kompozíciók méltó interpretálása, kár azonban, hogy az előadók a műsor nagy részét német szöveggel énekeltek, pedig a német nyelv egyáltalában nem alkalmas opera vagy dalszövegnek s az előadott számoknak magyar szövege is van. Föl kell jegeznünk azt is, hogy a műdal és ária tónusai és finomságai kissé idegenszerűek a hangban oly gazdag főkántoroknak, akik nagy hanganyagukat valóságos pazarolták s keveset gondoltak az előadott kompozíciók jellegzetességével. Az estének volt néhány kiemelkedő momentum, így a héberül előadott Haschikivenü-fantázia, amely Abrahámsohn egész-séges szépségű basszusán pompásan zengett. Ugyaníly meleg hatást ért el Fischer egy-egy Grieg és Schumann ária előadásával. Gottlieb: Az Ur dicsőítése duettjét is nagyon szépen s magyar szöveggel adták elő. A műsor végén Abrahámsohn héber éneket adott elő hatásaiban otthonosan, erőteljesen. A zongorakíséretet Erkel Sándor látta el főlényes precizitással.

Fényképészeti cikkek a SPRINGER könyvesboltban

Hirdetések felvételnek az „Egyetértés” kiadóhivatalában.

Frank Sándor divatháza Piacz-utca 42.

Tavaszi ujdonságok nő gyapjuszövet különlegességekben megérkeztek!

Legolcsóbb árban felöltők, női köpeny „COVERCOAT”

Selyem fényű „Burbery”

Francia „Rips” nagy választékban.

Maradékot leszállított árban!

A kis- és középalmolipar válsága.

Az 1923-24. aratási évvel meg szűnik a malmok megkötöttsége. A kontingentálási rendszer helyébe a forgalmi adó lép; az őrleési díj maximálása eszik, helyreáll a verseny szabadsága. A mai gazdasági viszonyok közt ez a szabadság egyes kivételes helyzetben levő malmok szabadságát és a kis- és középalmok pusztulását jelenti. Amint a határok megnyitásával, a vámszerződések megkötésével egész sereg ipari vállalat lételemé, a védővámok eltűnésével vagy leszállításával megszűnik, amint a háború után a municós ipar gépeit átmontrózták más ipari cikkek készítésére, azonképp várható a közel jövőben ma virágzó malmok megszűnése vagy más ipari célokra átalakítása.

A kontingentálás azt jelentette, hogy minden malom egyforma díjért őrölt és csak a liszt mennyiségével versenyezhetett, aminek a belső tömegfogyasztásnál nem volt nagy jelentősége. A cseretelepek, hol a nagy malmok a termelők által hozott búzát azonnal lisztre cserélték, nem sok vizet zavartak, mert súlyosabb terhekkel voltak megróva.

A forgalmi adórendszer behozatala, hol a felötött buza értéke után 3% fizetendő, a vámkeresmény a malom kizárólagos tulajdona, magával fogja hozni új és új cseretelepek létesítését. A tőkeerős, nagy malmok, első sorban a fővárosiak, cseretelepeiken oly olcsó díjért fogják

átcserélni a búzát lisztre, hogy a kis- és középalmok nem bírhák a versenyt. Ahol cseretelep létesül, ott meghalt a helyi malom; csak a termelők bizonyos konzervatívizmusa, hogy t. i. saját búzáját kívánja szemé előtt felőrölni, hogy saját termésű lisztet kapjon, lehet csak ideig-óráig gátja a romlásnak, de a finomabb és fehérebb lisztek, az olcsóbb őrlés végül is a malmok egész klienteláját a cseretelepek üzletkörébe vonja.

Amikor aztán a kis- és középalmok megszűnnek, vagy a nagymalmok szférájába behódnak, az üzleti élet kérelhetetlen törvényénél fogva a szinte tröszt-szerűen koncentrált nagy malmok urai lesznek a piacnak és az őrleési vámot oly magasra fogják emelni, amennyire csak akarják, mert versenyen kívül állnak.

A fenyegető veszedelem felélesztette a mindig széthúzó és még a nagy veszélyek idején is nehezen tömöríthető molnárságot. A fővárosi nagy malomkoncentráció mintájára, mely eddig csaknem korlátlanul diktálta a buzaárakat a gabonapiacra, a nagy vidéki malmok angol tőke segítségével tömörülni igyekeztek. A tömörülés feltételeit az angol tőke szabja meg.

Dr. Kuthi Sándor,
a Hajdúmegyei Molnár-
szövetség titkára.

(Folytatása következik.)

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Április 11. Hamlet. Tragédia. Bérletszűnet. Somlai m. v.

Április 12. A vasgyáros. Színmű. Bérletszűnet. Somlai m. v.

Április 13. Délután: A sárga csikó. Népszínmű. Somlai m. v.

Este: Ocskai brigadéros. Színmű. Bérletszűnet. Somlai m. v.

Shakespeare, a britt szellem-óriás egyik legnagyobb alkotásában kezdi meg ma este Somlay A. vendégszereplését. A művész iránt való szívességből Oláh Gábor író és tanár tart a darab előtt méltató előadást.

Szombaton a Vasgyáros Derby Fülöpjét játsza a vendégművész, vasárnap délután a Sárga csikó Márton gazdájában, este pedig Ocskay brigadéros címserében ragyogtatja majd öserőtől duzzadó színmagyar művészetét. Ezen előadásokra az igazgatóság a bérloknak 30% kedvezményt nyújt.

SPORT

Egynulliót ad a város az olimpiádra. A jog- és pénzügyi bizottság ma délutáni ülésén dr. Csűrös Ferenc kultúrtaácsnok javaslatára elhatározta, hogy a párisi olimpiádra kiutazó magyar versenyzők költségeihez egynullió koronát hozzájárul.

A DEAC atletikai szakosztálya folyó hó 11-én, pénteken este fél 7 órakor az Egyetemi Kör helyiségében tartja tisztújító közgyűlését. Elnökség.

A husvétii válogatott mérkőzés ügyét tárgyalta ma este a labdarúgó kerület tanácsa, amely teljesen magáévá tette az elnökség intézkedését és teljes erejével a husvétii válogatott mérkőzések minél sikeresebb megrendezése mellé

áll. A II. osztály válogatott csapatának vendégszereplése olyan sportesemény, amely méltán felkeltheti minden sportember érdeklődését. A budapesti csapat nagyszombaton az esti gyorsvonalra érkezik Debreczenbe és elkíséri őket a MLSz. elnökségének több tagja is. Husvét első napján serlegmérkőzést játszik a két válogatott csapat, míg husvét másodnapján 11 éremért revánsmérkőzés lesz. A kerület a társadalom kitűnősegeit is meghívja a válogatott mérkőzésekre, valamint a husvét hétfői bankettre. — Az első napi mérkőzés a DKASE-pályán, a másodnap mérkőzés pedig a Vasutas pályán lesz.

KÖZGAZDASÁG

Ötezer koronával ismét olcsóbb lett a buza.

Budapest, április 10. A mai terménytőzsdén az irányzat gyengébb volt. A buza 5000 koronával olcsóbbodott. A többi cikkek változatlanok.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 302 és fél—7, egyéb 300—302 és fél, 79 kilós tiszavidéki buza 310—15, egyéb 307 és fél—10, rozs 270—75, tak. árpa 270—90, sörárpa 315—340, zab 255—65, tengeri 237 és fél—242 és fél, korpa 200—20 és fél. Magvak változatlanok.

500 darab juhóf hajtottak fel a nagyvásárra.

A Szentgyörgy-napi nagyvásár első számottevő része folyt le csütörtökön a nagyvásártéren. — A juhvásár azonban azzal a furesa meglepetéssel szolgált a vásárlatóknak, hogy a közelmult vásárok 10—15,000 darab juhával szemben mindössze 500 darab juhót hajtottak fel a vásárra. A kevés felhajtással szemben kereslet egyáltalán nem alakult ki, jó vágóbírka a vásáron egyáltalán

nem volt s így kilogrammonkénti árról, — tekintve, hogy nem alakult ki, — nem is lehet beszélni. Hosszu szőrű magyar racka anyajuhért 1.200,000—1.600,000 koronát, a rövid gyapjas anyajuhért páronként 1 milliótól 1 millió 400 ezer koronáig fizettek.

Üzlettelen volt a magánforgalom.

Budapest, április 10. Az irányzat az egész délelőtt folyamán üzletelen volt, kétések csak elvétve jöttek létre. A készpénz egészen háromnegyed százalékra esett vissza. M. hitel 680, O. Hitel 230, Hazai bank 283, Angol Magyar 88, Ker. bank 1600, Salgó 765, Köszén 3500—600, Urikányi 975, Kohó 700, Fegyver 1450, Ganz Danub. 4400, Ganz villam. 1975, Rima 152, Allamvasut 640, Dél 90, M. Cukor 370, Georgia 600, Mező-cukor 315, Öste:melé 325, Ofa 650, Nasci 280.

Ferencvárosi sertésjelentés

Budapest, április 10. Felhajtás 850. Árak: könnyű 23,500, közép 23,500—24,000, nehéz 22900—24000. Az irányzat vonatolt.

A korona 0-0077 1/2

Zürich, április 10. Berlin 124 és fél, Hollandia 212 és fél, Newyork 569 és fél, London 2469, Páris 3465, Milánó 2335, Brüsszel 2490, Prága 1687 és fél, Budapest 77 és fél, Belgrád 710, Bukarest 300, Bécs 79 és háromnegyed, Szófia 415.

A devizaközpont árfolyamai:

Egy darab	Félsz (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	17000 K	19300 K
Angol font	33400 K	34400 K
Hollandi forint	3700 K	39600 K
Francia frank	4700 K	4860 K
Svéd frank	13620 K	13920 K
Léa	660 K	680 K
Cseh korona	3380 K	3360 K
Lel	610 K	488 K
Ltra	328 K	338 K
Dindár	988 K	988 K
Német márká	940 K	978 K
Lengyel márká	— K	008 K
Osztrák korona	107.98 K	111.88 K
Napoleon arany	270400 K	— K
Dán korona	12760 K	13160 K
Norvég korona	10600 K	10960 K
Svéd korona	20300 K	20960 K
Belga frank	3978 K	4088 K

100 takarékkorona 114 papirkorona.

A szerkesztésért felelős: POSCH DEZSŐ.

Felhívás.

A köntösgáti legelőn a folyó évben létesített tehéncsordához bikákra lévén szükség, felhivatnak azon gazdák, kik 3 évnél nem idősebb nyugati fajta bikákat ezen csordába köztenyésztésre bocsájtani óhajtják, hogy azon bikákat alulírott hivatalban (Dégenfeldtér 5.) mielőbb bejelenteni sziveskedjenek. Bikabér: minden darab megfelelő bika után 250 kg. buza egyenértéke és ingyen legelő.

Debreczen, 1924. április hó 10-én.
Városgazdai hivatal.

Női kalapokat leggyorsabban fest, vasal, alakít a TURUL Piac-u. 32.

824—1924.

Árverési hirdetmény.

Debreczenben elhalt özv. Prell Bálintné Taschner Mária hagyatékához tartozó házbitorok, ág-és ruhaneműekből álló ingóságok 1924. április 11-én délután 3 órakor Széchenyi-u. 20. sz. alatt nyilvános árverésen eladni fognak.

Debreczen, 1924. április 1.

Leltárbiztosi hivatal.

KERITÉS FONATOK
minden méretben.
Kapák, kaszák és minden-
nemű kerti és mezőgazdasági
szerszámok.
Gépjavitáshoz szükséges
tömítő anyagok és vaslemezek.
Böhler-féle dobsinek.
Dusan felszerelt nagy
raktár mindenemű
konyhafelszerelési és
háztartási cikkekben.
Tóth Gyula
vaskereskedő
Városháza épület.
Telefon: 29.

Nincs oka aggódn
hogyan kevés pénze van, mert az

Apollo divatáruházban

Miklós-utca sarok, Telefon 764.

a legolcsóbb árban szerezheti be
ruházat szükségleteit, szövetek,
selymek, grenadinok, fehérne-
mők, harisnyák és mosó árúk
dus választékban.

Tisztviselőknék
külön árengedmény!

Hölgyek figyelmébe!

A legújabb bécsi modellek

megérkeztek

M. NAGY MIHÁLY 1102

Péterfia-utca 8.

Olcsóbb, mint bárhol!!

Női és férfi

kalap átalakítások

a legpontosabban eszközöztetnek.

Gyümölcsfát

Magastörzsű rózsát

Bokorrózsát

Diszfát

Diszcserjét

Szőlővesszőt

Akác csemetét

Gleditsia csemetét

stb. bármilyen nagymennyiségben

szállít

Unghváry József

1000 holdas faiskolája

CZEGLÉD.

Részletes nagy árjegyzéket

ingyen küld.

100 vagon

két éves, száraz **bükkhasáb**
tüzifa a Közraktártelepéről
kisebb, nagyobb tételben

maximális áron alól
eladó.

Értekezhetni az Erdélyi Tüzifa
behozatali R.-t.-gal Fürdő-u.
2. szám. Telefon 10-93.

Péterfia-utca 42. szám

Tegyes János

tek öltönyt, kosztümöt

részletfizetés mellett készí-

3 hav

APRÓHIRDETÉSEK

Ajánlat

Elsőrendű

kárpitos. Szabó József,
Varga-utca 1. Szent-
Anna-utca sarok. Kész
henszerek raktáron. 482

Berzéki

főnyképészeti műterme
Ferencz József-ut 38.
olcsó árakban és szép
kivitelű képekben állan-
dóan vezet. 483

Aranyat,

ezüstöt, briliánsat és
hamis fogakat vesz leg-
magasabb napi áron
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. sz. I. emelet. 484

Székerekerek

lőcsök, agyak, kert-
garnitúrák, amerikai
rendszerű négyzetes
tengeri ültetők, ló-
kapák, acél ekék és
egyéb mezőgazdasági
gépek
állandóan raktáron

Ráhrer Sándornál

Debreczen, Piac-u. 43

Telefon 962.

Harisnya különlegességek

minden típusban

megiegy olcsón

LANTOS Csapkeáruház

KOSSUTH-UTCA 4. SZÁM.

Üzletfelosztás miatt

a raktáron levő árúk, u. m. kartonok, szövetek, női,
férfi és gyermekharisnyák, női és férfi fehérneműk, kötött
és rövidárúk mélyen leszállított árban beszerezhetők

Kövér és Róth cégnél

Csapó-utca 37.

Burgundia sarok.

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel hozom tudomására
a nagyérdemű hölgyközönség-
nek, hogy egy elsőrendű buda-
pesti francia szabásznővel tár-
sultam és így az „Amerikai női
divattermék”-ben a legelső
rangú igényeknek is megfelelően
készítünk alkalmi, estélyi, utcai
ruhákat, kosztümöket és kabá-
tokat a legutolsó divat szerint,
a legolcsóbb árak mellett. A leg-
kényesebb igényeket is kielégít-
jük.

Szíves pártfogásukat kérve

Wieder és Társa

Csapó-utca 1., I. em.

Meinl-kávé

Hatóságilag engedélyezett végkiárúsítás e hó 10-éig

a Kristály üveg- és porcellán áruházban

Szent-Anna-utca 6. szám alatt.